

**Lietuvos transporto saugos administracijos
Transporto veiklos skyriaus vedėjui
Virginijui Čiškauskui**

2022-08-11 Nr. S-041
J 2022-07-11 Nr. 15B-3995

ltsa@ltsa.lrv.lt

DĖL VAIRUOTOJŲ MOKYMO PADĖTI NEJGALIEMS KELEIVIAMS

Atsakydami į prašymą dėl vairuotojų mokymų padėti neįgaliems keleiviams informuojame, kad Asociacijai priklausančios įmonės šiuos klausimus sprendžia įvairiai.

Mokymų turinys - vairuotojai mokomi elgtis su įvairių poreikių (judėjimo, regos, klausos ir senyvo amžiaus) turinčiais keleiviais, pvz., kaip padėti keleiviui su vežimėliu patekti į autobusą ar troleibusą, pritvirtinti vežimėlį diržais, atsikelti ir atsisėsti į vežimėlį, naudoti neįgaliesiems pritaikytą įrangą (pandusai, liftai ir kt.), atkreipti dėmesį į stotelėje laukiančius keleivius su regos problemomis ir stebėti ar nereikalinga jiems pagalba, informuojami apie silpnaregius su šunimis vedliais ir nors keleivių su šunimis vedliais pasitaiko labai retai, vairuotojams ir keleiviams keblumų neįkyla.

Visos įmonės, prieš vairuotojams pradėdant darbą, instruktuoja juos visais darbo specifikos klausimais, o kultūringas keleivių aptarnavimas, tarp jų ir neįgalių keleivių, yra svarbiausia instruktažo dalis.

Mokymų tęstinumas – įmonės mokymus organizuoja įvairiai. Yra įmonių, kurios turi teisę vykdyti mokymus pradinę ir periodinę vairuotojo kvalifikacijai (95 kodui) įgyti ir mokymų programose nemažai laiko numatyta neįgalių keleivių pagalbai. Tokie mokymai kartojami periodiškai kas 5 metus. Yra įmonių, kurios per pastaruosius 2-3 metus, dalyvaujant neįgaliųjų nevyriausybinę organizacijų atstovams, mokė vairuotojus kaip tinkamai suteikti reikalingą pagalbą. Taip pat, įmonės periodiškai - kas 1-2 metus su vairuotojais aptaria keleivių, tarp jų ir su specialiais poreikiais, aptarnavimo klausimus, nagrinėja atskiras situacijas ir vėliau teikia rekomendacijas kaip tinkamai suteikti pagalbą. Pažymėtina, kad vairuotojų pareiginiuose nuostatuose yra nemažai nurodymų, kaip turima elgtis su įvairių poreikių keleiviais. Kiekvienas keleivių skundas išnagrinėjamas, o apie netinkamą elgesį informuojami ir kiti vairuotojai.

Įmonėse nėra darbuotojų tiesiogiai atsakingų už mokymų, susijusių su negalia, priežiūrą. Dažniausiai už vairuotojų mokymus ir jų kvalifikacinius gebėjimus yra atsakingi vairuotojų padalinių (eksploatacijos) vadovai ar už darbuotojų kvalifikaciją atsakingi padaliniai.

Asociacijos nuomone, siekiant sistemishumo šioje srityje, tikslinga vairuotojų mokymus, susijusius su negalia, stiprinti įgyjant vairuotojo kvalifikaciją (95 kodą) ir vėliau periodinio profesinio mokymo metu.

Pažymėtina, kad C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojų mokymo pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti ir vairuotojų periodinio profesinio mokymo tvarkos aprašo¹ 20.1.1. papunktyje nurodyta, kad mokymo įstaigose vairuotojai turi būti mokomi *bendrauti su keleiviais, tam tikrų keleivių grupių (neįgaliųjų, vaikų) vežimo ypatumų*, tačiau Asociacija neturi informacijos apie mokymų, susijusių su negalia turinį, naudojamą metodinę medžiagą, ar kviečiami neįgaliųjų organizacijų atstovai ir pan.

Įvertinus mokymų, susijusių su negalia, vairuotojams įgyjant pradinę kvalifikaciją ar periodinių mokymų metu, būtų galima detalizuoti ir standartizuoti tokių mokymų turinį ir pasiekti, kad vairuotojų žinios periodiškai būtų atnaujinamos.

Pagarbiai

Prezidentas

Gintaras Nakutis

+370 686 60303 vitalijus.bertasius@lkva-asociacija.lt

¹ Aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 3-79